

B.A. Sem.-5 Examination

304 Indian Culture (Indology)

Historical Study of Architectural Movements of India

Time : 2-30 Hours]

November-2024

[Max. Marks : 70]

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.
 (૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧ ભારતીય સ્થાપત્યના વિશિષ્ટ લક્ષણો સવિસ્તાર સમજાવો.	૧૪
અથવા	
૧ સિંહ સંસ્કૃતિના સ્થાપત્યનાં બાંધકામ પ્રક્રિયા વિશે વિગતે લખો.	૧૪
૨ વેદ સાહિત્યમાં ઉલ્લેખિત સ્થાપત્યકલા વિશે ટૂંકમાં વર્ણન કરો.	૧૪
અથવા	
૨ સ્તૂપની સ્થાપત્યકીય રૂચના સમજાવી, સાંચી અને ભર્હૂતનાં સ્તૂપો વિશે વિસ્તૃત વર્ણન કરો.	૧૪
૩ ચૈત્યની સ્થાપત્યકીય રૂચના સમજાવી ભાજ અને બેડસાનાં ચૈત્યોનો પરિચય આપો.	૧૪
અથવા	
૩ વિહાર એટલે શું? ગુજરાતનાં વિહારોનું વર્ણન કરો.	૧૪
૪ ઈલોરાનો પરિચય આપો.	૧૪
અથવા	
૪ મહાબલીપૂરમ અને એલીફન્ટના શૈલાત્મક સ્થાપત્ય વિશે નિરૂપણ કરો.	૧૪
૫ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો (કોઈપણ સાત) :	૧૪
(૧) 'વાસ્તુ' શબ્દનો અર્થ જણાવો.	
(૨) શૈલાત્મક સ્થાપત્ય એટલે શું?	
(૩) ભારતીય સ્થાપત્યને કેટલા વિભાગમાં વહેંચી શકાય? ક્યા ક્યા?	
(૪) ભારતનું સૌથી પ્રાચીન ચૈત્યગ્રહ ક્યું છે?	
(૫) શામળાજમાંથી ક્યો સ્તૂપ મળી આવ્યો છે?	
(૬) પાલિભાષામાં સ્તૂપને શું કહે છે?	
(૭) સાંચીનો સ્તૂપ ક્યાં આવેલો છે?	
(૮) વેદિકાના ચાર અંગોનાં નામ જણાવો.	
(૯) ઈલોરીની ગૂફા નં. ૨૮ ક્યાં નામે ઓળખાય છે?	
(૧૦) ખંભાલિડાની ગૂફાઓ ક્યાં આવેલી છે?	
(૧૧) મોહે-જો-દડોનો અર્થ સમજાવો.	
(૧૨) મહાબલીપૂરમનાં ગુફામંદિરો ક્યા રાજાઓએ બંધાવ્યા હતા?	

2911N882-2

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Figures to the right indicate Full Marks.
(2) All questions are compulsory.

1	Explain in detail the special features of Indian architecture.	14
	OR	
1	Write a detailed note on the architectural construction method of Indus civilization.	14
2	Narrate in brief about the architectural art depicted in vedic literature.	14
	OR	
2	Explain the architectural structure of ‘Stupa’. Describe the ‘Sanchi’ and ‘Bharhut’ Stupa.	14
3	Explain architectural form of ‘Chaitya’ and give introduction of Bhaja and Bedsa Chaitya.	14
	OR	
3	What is ‘Vihar’? Describe the vihar of Gujarat.	14
4	Introduce “Illora”.	14
	OR	
4	Describe the architectural style of ‘Mahabalipuram’ and ‘Elephanta’.	14
5	Answer the following questions briefly (any seven) :	14
(1)	Explain the meaning of the word ‘Vastu’.	
(2)	What is the rock cut architecture?	
(3)	Indian architecture can be divided in to how many divisions? Which?	
(4)	Which is the oldest ‘Chaityahouse’ in India?	
(5)	Which stupa has been found from Shamlaji?	
(6)	What is stupa called in Pali language?	
(7)	Where is Sanchi’s stupa located?	
(8)	Name the four parts of ‘Vedika’.	
(9)	Cave no. 29 of Ellora is known by Which name?	
(10)	Where are the caves of Khambhalida located?	
(11)	Explain the meaning of Mohe-jo-daro.	
(12)	Which kings built the cave temples of Mahabalipuram?	
